

Gorenjec

Št. 15. — Leto XX. — Kranj, 11. aprila 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Velikonočna moč

Ako si stalno doma — bodisi v lepi slovenski vasi v dolini bodisi v naših hribih — ali ako si iz tujega kraja priromal domov na praznovanje velikonočnih praznikov, — ali se ni tedaj zgnilo nekaj velikega v tvoji duši ob slovesnem in veselem: Aleluja?

Meni vsaj se vedno tako zgodi. Mislim pa, da tudi ti nisi daleč od tega saj sva oba iz iste slovenske zemlje, oba sva imela isto katoliško vzgojo — duhovno in po krvi sva sorodna.

Ob pritrkovanju velikonočnih zvonov in ob prepevanju vstajenskih pesmi v slovesnem sprevedu velikonočne procesije skušaj ubrati strune svoje duše in jim prisluškuj, pa boš doživel: silno moč, ki veje iz nepobitne resnice: Kristus je vstal!

Ne misli ob tej priliki kot mislijo naturalisti in sovražniki krščanstva: Lep simbol prebujenja v naravi je Kristovo vstajenje. To je groba zmošta, ki te od resnice odtuji in prazen ostaneš v svoji notranjosti.

„Ako pa Kristus ni vstal, bi bila prazna naša vera“ je napisal in učil veliki apostol Pavel.

Kršćanstvo je potrjeno ravno po Kristusovem vstajenju! Kdor to taji — je izpodnesel temelj svojemu dušnemu življenju in se začne boriti z razburkanimi valovi, ki ga kot izmeček vržejo na pečine, da se še ostanki razlete! —

Resničnost našega verovanja je zapечатena v vstalem Kristusu! To verujem in to silno vero mi leto za leto obnavlja in potrjuje katoliška Cerkev.

In le iz te vere živim tudi močno notranje življenje v upanju na obnovo pravice in resnice med mojim narodom in v upanju na vstajenje lastnega telesa oni dan, ko bomo vsi videli priti Sina človekovega v oblakih neba soditi pravične in krivične.

Da bi tudi ti vsaj malo doživel to silno velikonočno noč — to je moja želja za letošnji „Aleluja“.

Prijatelj,

VELIKONOČNO JUTRO

Kristus je vstal! . . . Aleluja!

Cuj v tajnem šepetanju prebujenja slovesne pesmi miloglasni dom, — jutranji zor oznanja dan „Vstajenja“ in stvarstvo njemu družiti se v poklon.

Več tisoč let po njem si koprnelo in v tihem hrcenju nanj čakalo. — A danes poj, Adamov rod, veselo Rešitelju sveta najlepšo hvalo!

Mogočno se razlega čez dobrane zvonov ubranih zadovolja spev. Procesija se vije v dol, nižave, molitve množice sliši se odmev . .

Bandero boža nežno zlata zarja, vse stvarstvo čuti božji blagoslov; z nebeskim Kraljem vse se pogovarja, prirode se smehljajo obraz ves nov!

Narava spet v življenje novo kljuje, na srca topla se razliva slast —; potihnile so tožne elegije, za vedno strta je pekla oblast! . . .

Pavel Bobnar.

VELIKONOČNA

Bele breze v dolu tajno pesem so zapele, vrbe, vse muzevne, so nocojšnjo noč vzbrstele.

Rožmarin na oknu veselo spet je zaduhtel, mlado jutro nosi zvonov stoterih še odmev.

Nocoj na mizo prt bil v hiši sleherni je djan, na belem platnu Odrešenik je vtkan.

Gledam in poslušam prelepe strune božjih dni; moja duša poje: Gospod je vstal, Gospod živi!

Aleluja! kličem, pojem Gospodu, ki za nas je vstal, skozi smrt na križu življenje novo nam je dal.

Stanislav Umanik.

Vesele velikonočne praznike

želi svojim cenjenim čitateljem, naročnikom, dopisnikom in prijateljem Uredništvo in uprava.

Želimo samo, da bi to objektivno uradno poročilo pri faktorjih, ki jim je namenjeno, vzbudilo kes in sklep za drugačen način postopanja pri reševanju važnih občinskih gospodarskih poslov. Od svoje strani bi bili pripravljeni preko vsega tega „pogniti plašč pozabljenja“, če bi imeli vsaj nekaj jamstva, da se hoče kranjsko občinsko gospodarstvo v bodoče ravnati po edino pravilnem principu, ki je princip absolutne jasnosti v vsaki najmanjši stvari. Stojimo na stališču da občinska uprava ni eksponent ene ali druge politične stranke, ne enih ali drugih zasebnih interesov. Napram vsem in vsakomur mora biti strogo objektivna, pa naj jo potem vodi kdorkoli. Za vodstvo občinskih poslov kot javnih poslov v splošnem je po našem prepričanju sposoben samo tak, ki ima pogum vsak čas reči prijatelju ali nasprotniku, do katere mere in do kam mu more biti uslužen; samo tisti ki ne pozna razlike med pripadnikom te ali one stranke in ki je zmožen kljub vsemu lokalnemu trenju vsako zadevo brez posrednih sil ali neposrednih interesov obravnavati s strogo objektivnostjo. Ko bi se bilo v zadnjih dveh letih na kranjski občini gospodarilo po teh za občino edino možnih principih, ne bi revizijsko poročilo izpadlo v tako ostri obliki, kakor je. Mi gledamo na vse te zadeve in cel kompleks vprašanj iz bližnje bodočnosti popolnoma realno. Kar se je zgodilo napak in pregrešk, jih je treba odpraviti in se iz njih učiti za bodočnost. Če bo naša kritika pomagala k boljšem in opreznijem bodočem poslovanju v občinskem gospodarstvu, potem lahko rečemo, da tudi ta sicer več ali manj; brezplodni čas ni bil izgubljen. Če pridemo vsi skupaj do prepričanja, da se mora bodoče naše občinsko gospodarstvo vršiti z izključitvijo vsakršne strankarske in osebne politike in voditi zgolj po treznih gospodarskih principih, potem bomo dosegli svoj namen in bodo odveč taki boji, ki so bili pa doslej potrebni. Danes je popolnoma vseeno, kakšno bo medvladje v času od razrešitve pa do novih občinskih volitev. Morda bo vplivalo to medvladje celo pomirjevalno, da se bo ustvarilo razpoloženje za sestavo dobrega delovnega programa in odbora, ki naj ga potem izvede. Mi bomo stali na gornjem stališču, da mora biti občinsko gospodarstvo depolitizirano, in ne eksponent kakršnekoli politične stranke. Slehernemu someščanu mora biti v političnem oziru dovoljena popolnoma prosta pot. Saj davke plačamo vsi. Prepričani smo, da bi samo tak občinski odbor mogel vse svoje moči koncentrirati v temeljito in dobro rešitev gospodarskega programa. Uspešnega dela si drugače ni mogoče misliti. Zgolj politikarjenje pa nikakor ne spada v prvo točko obširnega programa. Ves ta nazor bo pronicel do občinskih volitev do slehernega volilca in prepričani smo da jih je le malo med njimi, ki ne bi hoteli treznega dela in ki bi v občini raje nadaljevali strankarsko politiko. Ko postavimo občinsko gospodarstvo na take solidne in realne temelje, potem bomo lahko rekli, da smo napravili svoji domovini najboljše uslugo.

To smo morali povedati, predno se nekoliko pogloblje popečemo z danes

Revizija, razrešitev in rekurz

Minuli petek je kranjski obč. odbor sklepal o pritožbi na upravno sodišče radi razrešenja, ki so ga dobili štirje člani občinske uprave od banske oblasti. To sklepanje je bilo sicer samo še formalnost. Manjšina se ni udeležila seje, ker je hotela, da se pomeni večina sama zase, kako in kaj naj postopa v tej zadevi. Tudi se je hotela izogniti kakršnekoli prerekanju, ki bi bilo gotovo nastalo, ako bi bila oba tabora navzoča pri seji.

Gospod župan je sicer tudi to pot zgubil nekoliko živce. Za uvod k poročilu o razpustu je najprej moral s tresočega se županskega stolčka napasti „Gorenjca“ in one dopisnike, ki so ke-daj pisali v njem o občinskih zadevah. Mi mu tega ne zamerimo. Saj je povsem umevno, da človek lahko pride iz rav-

notežja, če bere poročila revizorjev, ki so v nekaterih odstavkih za vodstvo občine naravnost porazna.

Člani občinske uprave in njih pripadniki so pri različnih prilikah slikali rezultate revizije kot pohvalne, na drugi strani malenkostne in popolnoma nedolžne. Prepričani so, da bo upravno sodišče njihovi pritožbi ugodilo ter njihovo razrešitev odbilo. To mnenje gospodje prav pridno razširjajo med kranjskim meščanstvom, med katerim bi koncem koncev morda le kdo mislil, da se je razrešenim zgodila velika krivica. Ali ko bi mogli že danes brati ti dve revizijski poročili, ki obsegata kakih 50 tesno pisanih strani, bi svoje mišljenje takoj spreobrnil. Prepričali bi se namreč, da se jim ne godi nobena krivica in da je to kar je pisal „Gore-

njec“ o posameznih obč. zadevah, v primeri z revizijskim poročilom zelo mila sodba.

Znano nam je, da občinska uprava še ni dobila na vpogled celotnega poročila, ker ga je nadrejena oblast morala iz javnih interesov — vsaj za enkrat — rezervirati le uradni uporabi, to je za upravno sodišče. Utemeljitev razrešitve občinske uprave je podana samo v izvlečku drugega dela revizijskega poročila. Izpadle so zadeve, ki jasno ilustrirajo, kako se je postopalo tako na občini kakor na glavarstvu in banovini pri reševanju različnih občinskih zadev.

Vemo, da nam bo dana še prilika o tem govoriti in pisati. Slej ali prej mora davkoplačevalec vendar zvedeti, kako se je upravljalo njegovo premoženje in ščitili njegovi interesi. Povdarjamo tudi, da nam ni na tem, da bi vso zadevo razblinjali na dolgo in široko.

aktualnim vprašanjem razrešitve obč. uprave in pritožbe na njo z ozirom na opazke, ki so padle pri zadnji občinski seji. Po županovih opazkah na tej seji je soditi, da občinski predsednik pripiše vzrok, da se je revizija izvršila, onim „Gorenjčevim“ dopisnikom, ki so od časa do časa opozarjali na posamezne nedostatke v občinskem gospodarstvu. Tudi če bi nosili ti — dopisniki namreč — vso odgovornost za povzročeno revizijo, bi se moralo reči, da so s tem napravili občanom veliko uslugo v interesu njih koristi. Kdor gospodarstvo točno po predpisih in ne pozna v javnih zadevah ne brata, ne sestre ali drugega sorodnika, temu se ni bati nobene revizije in nobenega revizijskega poročila. Najmanj pa bi se mogel hudovati nad tem in s tem takorekoč implicitno priznavati nekaj svoje krivde. G. župan je na seji tudi nekoliko ozmerjal te dopisnike. Naglaj jih je z brezbožniki in baje še z nekim drugim še manj čednim imenom. Na to ne bomo reagirali, ker smo že uvodoma povedali, da razumemo ta razburjenje pa mu radi to odpustimo. Ko bi pričeli danes z navajanjem v revizijskem poročilu občinski upravi očitanih nerednosti in samovoljnosti pri opravljanju občinskega premoženja, bi šli za enkrat predaleč, kar ni naš namen, ker hočemo le od slučaja do slučaja o tem informirati davkoplačevalce, če bi nas v to prisilile razmere. To stališče smo zavzeli tudi radi tega, da se nam ne bo očitalo, da smo kakor hijene padli po očitkih, ki so izšli v revizijskem poročilu, ker nam ni šlo nikdar za osebna sovraštva in nasprotstva, temveč edinole za stvarnost in resnost. Najbolje je to naše stremljenje pokazala razprava o občinskem proračunu, ki se je vršila v preopretekli občinski seji skoro nepretrgoma 4 ure in ki je bila nemalo po zaslugi manjšine vseskozi mirna in stvarna, prav tako kakor so bili stvarni pismeno podani ugovori k občinskemu proračunu. Manjšina, ki je te ugovore proti letošnjemu proračunu vložila, sicer pri sklepanju ni bila upoštevana s svojimi nasveti, ker so gospodje od večine še vedno mnenja, da je edina in največ-

ja modrost absolutno odklanjanje vsakega argumenta, s katerim prihaja manjšina. Da so bili na napačni poti, je nekaj dni na to pokazalo baš revizijsko poročilo, ki približno ravno tako biča izvajanje proračunov iz prejšnjih dveh let in s tem potrjuje pravilnost manjšinskega stališča za letošnji proračun. Čim je manjšina pisala in vlagala svoje pomisleke zoper ta proračun, še iz daleka seveda ni mogla vedeti za nazore, mnenja in izsledke izražene v uradnem revizijskem poročilu. O proračunu samem nismo pisali za ta namen, ker bi bila ta izvajanja tako obširna, da bi posameznik izgubil pregled od tedna do tedna nad njimi.

Bojimo se pa kljub temu, da si občinska večina iz vseh dosedanjih izkušenj vendar ne more osvojiti drugačnega postopka pri načinu občinskega gospodarstva. Sicer si ne moremo tolmčiti, da bi v kopališki zadevi razpisala samo gradnjo bazena brez vsega drugega, kakor je to pravkar storila. Tak način razpisa in oddaje del gotovo ni na mestu. To omenjamo samo za to, da bolje ilustriramo, kako se omalovažuje dobrohotni nasveti manjšine, kljub temu da imamo že toliko dragih izkušenj: enkrat z veliko gesto ogromen načrt, drugič pa samo fragmenti istega. O tem bomo govorili še pozneje. Za danes naj se omejimo le na konstatacijo, da smo s predloženimi izvajanjmi podali svoje resno mnenje in voljo in da nas ni pred nikomur strah to javno izpovedati; saj je v interesu celokupnega meščanstva. Videli bomo kakšen bo odziv na to. Videli bomo če hočejo še vedno begati meščanstvo z najrazličnejšimi načrti o separatističnih stanovskih volilnih listah, kakor se je to, mnenje v zadnjem času pričelo lansirati samo za to, da se volilce bolj zbeha. Pripoveduje se jim, da bo postavilo uradništvo svojo volilno listo, svojo tudi obrtništvo, trgovstvo in delavstvo. In da je konglomerat popolnejši, potem še seveda vsako od teh list čisto mogoče v dveh ali treh barvah, liberalno, klerikalno in socialistično, tako da bo slehernemu nergaču dana možnost se v lokalni politiki popolnoma izživeti. Krona vsemu bi seveda bila, če bi se

k vsem tem najrazličnejšim grupam postavile še liste mladih in starih. Tudi v tem pogledu moramo izreči jasno in odkrito besedo.

Z brezobzirno odkritosrčnostjo bomo prišli z lahkoto na čisto vsem takim nakanam in to je mogoče samo na ta način, da iščemo čiste gospodarske linije brez politične primesi. Da bomo s tem začeli prav imamo že nekaj jamstva v razmerah, ki vladajo v onih družtvih, ki jih vodijo samo mladi ljudje. Na obzorju je videti obrise, da mladina ni dovzetna za načine upravljanja svojih društev po političnih grupacijah, kar je brezdvomno vse hvalevredno in zato v zanosu pričakujemo, da bo ta duh prešel od treznih mladih ljudi tudi na starejše, čeprav se sliši to nekoliko groteskno.

Prav posebno kategorijo v meščanstvu pa tvorijo nekateri nad vse občutljivi ljudje, ki se silno radi zazibljejo v vlogo užaljenih. Je sicer to

znak, da so pri njih posamezni neresni čuti preveč razviti; posebno pa da je lastna oseba silno občutljiva, kar izhaja navadno iz ozkosrčja in ne ravno prevelikega življenjskega izkustva. To so navadno svojstva majhnega meščana, med katere bi bilo prištetih tudi nas Kranjce. Vendar je upati, da bo z razvojem mesta, ki je relativno precej hiter prišel tudi preokret v takih preobčutljivih pristaših pravega malomeščanstva.

Končno naj še omenimo, da bi naši nasprotniki postopali najbrže drugače; ko bi se v tem trenutku nahačali na našem stališču, ki očitno zmaguje s svojimi tezami vsepovsod. To smo videli tedaj, ko so nekateri gospodje, navdušeni po pohodu JNS stranke, smatrali za potrebno kazati na vse mogoče načine svojo mogočnost in osvetloženost. Mi pa jim ne sledimo na to nečedno pot. Vprav v tem trenutku, ki nam daje dovolj samozvesti, hočemo pokazati na edino možno in znosno pot, ki naj bo vsem in mestu v korist.

Zakaj je bila kranjska občinska uprava razpuščena?

To je danes v Kranju brez dvoma najbolj aktualno vprašanje. Zato hočemo se potruditi, da mu damo po možnosti točen odgovor. „Gorenjec“ je sicer 2 leti kazal na velike napake občinske uprave ter je skušal odpraviti z dobrohotno in včasih celoprečeno obzirno kritiko, toda zastoj. In vendar je vse to, kar smo pisali o kranjskem občinskem gospodarstvu tako nedolžno, kot je novorojeno dete, v primeru s tem, kar je sedaj uradna revizija o tem gospodarstvu ugotovila. Zlasti še, ako se upošteva, da smo bili navadno točneje informirani o vseh pravih namerah raznih občinskih akcij kakor marsikateri pripadnik občinske večine, ki je večkrat izvrševal vede ali nevede, hote ali ne hote, le različne diktate.

Kranjska občina je sedaj prejela dve obširni uradni revizijski poročili o poslovanju predsednika občinske uprave in občinskega odbora. Obe sta po našem mnenju tako porazni za odgovorne fak-

torje, da si hujših ni mogoče misliti. Vsebujeta celo nekatere take očitke, da o njih v javnosti zaenkrat ne moremo in ne smemo razpravljati.

V dobi treh let se je sedaj že drugič zgodilo, da so občinski funkcionarji razrešeni svojih dolžnosti. In vendar kaka razlika med obema razrešitvama! Primerjamo jih! Da zasigura pred zadnjimi občinskimi volitvami JNS režim svojemu eksponentu županski stol, je bilo potrebno, da se v starem občinskem zastopu, v katerem že od poloma Slavenske banke župan Pirc ni imel več večine, preskrbi istemu sigurno večino, ki bo vodila občinske volitve tako, da bo še z raznimi drugimi pripomočki mogel upati na zmago. Zgolj iz tega političnega namena je bilo treba odstraniti nekaj občinskih odbornikov in jih nadomestiti z županovo žlahto ali pa z njemu brezpogojno vdanimi pristaši. Ker se režim ni upal razrešiti onih, proti katerim je bila ta akcija pred-

Vesele velikonočne praznike želi vsem poslovnim prijateljem

in odjemalcem

Ivan Savnik - Kranj

Škerbec M.:

Velika noč v Sremski Mitrovici

Odlomek iz dnevnika l. 1933.

Sremska pomlad je v najlepšem cvetju! Na našem jetniškem vrtu so že vsa drevesa razcvetela. Nam pa postajajo duše nekam tihe in otožne... Velika noč se bliža! Vsak misli na dom, kako bodo doma praznovali velikonočne praznike brez nas...

Velika noč doma, slovenska velika noč, kako si lepa! Še nikdar se mi nisi zdela v življenju tako krasna, kakor sedaj, ko te od daleč pričakujem v tujini... Kako jo bomo praznovali pa mi slovenski robijaši, „separatisti in anacionalni elementi“, kakor so nas ožigosali...?

Naša, tako zvana slovenska, soba, kjer so nas namestili — večino znancev iz šenčurskega procesa, nam je tudi kot naša „župna cerkev“. Še nikdar ni imela Custodia honesta svojega župnika, kakor ga ima sedaj! Soba je dolga in široka kakih 8 metrov, v njej pa je 8 postelj. Na enem koncu sobe med dvema oknom smo postavili naš župni oltar, ki so mi ga poslali iz Kranja. Tu imamo vsak dan sv. mašo, kar nam je v veliko tolažbo.

2. aprila — tiha nedelja! Pri sv. maši sem tovarišem pridigal o žalostnem delu sv. rožnega venca, posebno o skrivnosti: „ki je za nas krvavi pot potil“. V ječi imamo tudi posne pridige! Premišljevanja o Gospodovem trpljenju so za nas kar zelo hvaležen predmet! Med sv. mašo je naš prijatelj iz Bosne, absolvirani agronom Pero Baković, pel zelo lepo pesem o Žalostni Majki Božji.

4. aprila smo imeli Slovenci sv. spoved. V ječo nas je prišel spovedat g. župnik, dekan in monsignor Rački. Drugi dan so bili vsi Slovenci pri sv. obhajilu, kar je na Hrvate zelo lepo

vplivalo. Tudi drugi dan 6. aprila so šli zopet vsi k sv. obhajilu.

7. aprila, praznik Žalostne Matere Božje, je 7 naših prejelo tudi ta dan sv. obhajilo.

Ta dan nas je prišel obiskat iz Belgrada prof. Sever in g. Joža Bitenc, ki sta nam prišla voščit veselo veliko noč.

8. aprila so opravili sv. spoved naši tovariši Hrvatje, ki jih je na to pripravil dr. Ivan Pernar, advokat iz Zagreba in podpredsednik H. S. S.

9. aprila — cvetna nedelja! Sv. maša ob 8. uri. Med sv. mašo sta prav ganljivo pela duet naš „organist“ Jernej Vombergar in Loboda. Pela sta slovenske žalostinke, bilo je učinkovito, tudi navzoče Srbe in Hrvate je petje žalostink zelo ganilo. Med sv. mašo so prejeli Hrvatje sv. obhajilo, na čelu njim dr. Pernar, pa tudi naši možje in fantje so se po večini tudi še ta dan okrepčali svoje duše s Kruhom življenja. Stari kapetan Soglian, ki je že peto leto v naši ječi, je bil ves ginjen, da je mogel po tolikem času zopet prejeti sv. zakramente... Bilo je velikonočno sv. obhajilo, kakor so bila nekdanj v katakombah... Tiho, ganljivo, pri-srčno!

14. aprila — veliki petek! Za nas pa ta dan ni bil praznik žalosti, ampak dan veselja! Iz Tržica nas je obiskal Janez Majeršič in prinesel poln jerbasa samih tržičkih dobrot! Da bi nam olajšali tužno praznovanje velikonočnih praznikov, so dobri Tržičani napravili popoln „žegen“, kakor ga napravijo v vsaki vni slovenski hiši. Poslali so v novem jerbasu vse, kar prinese Gorenjka veliko soboto k „žegnu“. Ves jerbasa je lepo okrašen, pregrnjen z lepim prtom, ves v „mašnah“, v jerbasu

pa same dobrote tega sveta: lepo pisani pirhi, kolač, šunka, hren, kropilek in celo blagoslovljeno vodo so nam poslali. Poleg teh dobrot za žoldec pa so priložili tudi domačega cvetja s tržičkih vrtov in pa krasen šop cvetočega rododendrona izpred Košute...

Ta dan je prišlo na obisk tudi polno prijateljstvo iz Belgrada in Zagreba, ki so prišli obiskat nas, pa tudi tovariše Hrvate in Srbe. Vsi so prinesli darov, jedil in cvetja, da smo komaj vse odnesli iz „sprejemnice“ v našo Custodio. V sprejemni sobi je bil tak drenj, da smo se komaj gibali. Majeršiča smo predstavili s prijatelji iz Belgrada in pa z našimi tovariši, posebno z univerzitetnim profesorjem dr. Dragoljubom Jovanovićem in dr. Pernarjem. V prijetnem kramljanju in pripovedovanju, kako je doma in kako v zaporu, je kar naenkrat minul čas in prišla je ura ločitve. Šele takrat smo se dobro spomnili, da je pač tudi za nas veliki petek!

15. aprila — Velika sobota. Dogovorili smo se, da bomo izvršili blagoslov velikonočnih jedil kar najbolj svečano in sicer ob uri, ko se bo v Kranju vršila velikonočna procesija. Ob 6. uri zvečer se je v naši „cerkvi“ zbrala vsa robijaška župnija: Slovenci, Hrvati pa tudi pravoslavni Srbi, ki so z zanimanjem sledili obredu blagoslovitve velikonočnih jedil. Našo „katedralo“ so naši fanje kar moči okrasili. Naš „veliki oltar“ je bil poln cvetja. Rdeči in beli nageljni iz Belgrada in Zagreba, najlepši kras pa je bil rododendron izpod Košute. Naš „cerkovnik“ Loboda in njegov pomočnik Fr. Grilec sta lepo vse pripravila in prižgala vse sveče na oltarju. Na mizi predi sobe so bila razvrščena velikonočna jedila. Ko je bila zbrana vsa „naša župnija“, sem pristopil k oltarju z asistenco, ki sta jo tvorila naš akademik Ilija, ki ima vse lemenatarske šole in pa sivolasi kapetan Soglian. Še nikdar ni-

sem tako svečano blagoslavljaj veliko-nočnih jedil, kakor ta dan.

Na to je pa postalo tako in nekam otožno v naši ječi. Posedli smo po svojih posteljah in se zatopili vsak v svoje misli. „Sedaj gre po Kranju procesija.“ „Bog ve, kdo nosi bandero?“ se je oglašil drugi.

16. aprila — velika noč. Kar mogoče lepo so tovariši okrasili našo „cerkev“. Klopi — stare pokvečene, lesene in podolgovate stole, na katerih je že marsikateri jetnik kazal svojo umetnost v rezbariji, je naš junaški Grilec pogrnil z odejami, da so gostje in mehkem sedeli. Ob 8. je bila velika sv. maša in celo latinska — peta. Naš kapelnik Jernej Vombergar je za ta dan že nekaj dni prej uril svoj pevski zbor, pa tudi Hrvatje niso hoteli zaostajati. Da ne pride od kakega narodnostnega boja so si razdelili sv. mašo na dva dela. Do povzdigovanja so peli naši fantje, po povzdigovanju pa smo v bratski ljubezni prepustili to vlogo Hrvatom, ki jih je vabil vneti Pero Baković. Še nikdar nisem imel tako zanimive in ganljive pete sv. maše. Vombergar in njegov zbor je storil kar je le mogel, da je bila naša velikonočna pesem kar krasna in ganljiva. Vsi so peli, morda še nikdar ne tako v svojem življenju. Za našim zborom pa je nastopil Pero Baković s svojimi hrvatarski. Videlo se je, da hočejo tekmoaviti z našimi pevci, pa im niso bili kos do konca. Ko sem pa odpel slovesno „Ite missa est“, pa so zagrmeli kakor iz enega grla vsi krasno pesem: „Kraljica Hrvata... Majko naša — Marija!“ Kakor bojna pesem križarjev, ki se izročajo v varstvo Materice Božji, ko gredo v boj, se je mogočno glasila ta lepa pesem, s katero hrvatski narod pravi Marijo Kraljico Hrvatov. To je bil efekt, To je bil nad vse slovesen: — Deo gratias!

Po maši pa smo se po stari slovenski navadi „spravili na žegen.“ Oča Brodar je delil žegen, kakor doma svoji druž-

vsem namenjena, si je izbral drugo pot. Odstranil je štiri občinske odbornike, ki so si dolgo let povsem na miru, tih in vztrajen način pridobili velikih zaslug za kranjsko občino in nad katerimi se tudi JNS režim do tedaj ni mogel izpodtikati. Ker pa so višji JNS arski interesi zahtevali, jih je bilo treba odstraniti. To se je zgodilo takole: Tedanji sreski načelnik dr. Ogrin je poslal kranjski občini dopis, v katerem je sporočil, da občinski odbornik Franc Gorjanc „ne zasluži več časti, da je občinski odbornik radi svojega separatističnega mišljenja“. Zlasti še ne, ker je zakrivil naslednje hude stvari:

1) Udeležil se je proslave dr. Koroščeve 60 letnice na Šmarjetni gori, 2) je bil tudi v Ljubljani v hotelu Union, 3) je ob priliki aretacije župnika Matije Škerbca tega s svojim avtom peljal v Ljubljano, 4) se je zelo ostenativno obnašal proti sedanjemu režimu. Kranjski župan je nato predlagal, da se Gorjanc zamenja z njegovim svakom dr. Sajovicem. Nadalje je tudi predlagal, naj se razrešijo še dr. Šilar, profesor Watzl, Rudolf Jeglič. Prva dva, „ker sta bila zagrizena pristaša SLS“, Jeglič pa, ker pri zadnjih občinskih volitvah ni volil. Razrešitev teh odbornikov je bila s tem obširno utemeljena (!) seveda jo je režim tudi točno izvršil. To razrešitev in pa njeno utemeljitev je treba imeti pred očmi, ako se primerja sedanja razrešitev občinske uprave.

Razrešitev sedanje uprave pa se ni izvršila tako kot prva na brzo roko in zgolj iz političnega razloga. Izvršila se je šele potem, ko so revizorji vse občinsko poslovanje pregledali ter podali obširna poročila. Poročilo so sestavili objektivni višji uradniki kr. banske uprave povsem objektivno in zgolj na podlagi spisov in na podlagi zaslišanj občinskih funkcionarjev. Iz teh obširnih poročil, ki so služila za podlago razrešitvi, navedimo danes radi pomankanje prostora le nekatere posamezne ugotovitve.

Mnogo so kritizirali, da se odrejanje del in nabav na račun posameznih proračunskih kreditov na kranjsko bčino vrši proti zakonitim predpisom in brez sodelovanja občinskega odbora. Revizija je vse ugotovila in celo v taki meri, da si sami nismo mogli predstavljati. Revizija ugotavlja, da je s krediti, ki znašajo za materialne izdatke letno

okroglo 1 in pol milijona din., razpolagal večino sama župan in da se občinskemu odboru take stvari sploh niso predložile. Radovedni smo, čemu je postopal župan tako. Saj je imel tako udano večino, ki bi brez vsake debate pritrdila vsem njegovim dispozicijam, naj bodo še tako usodopolne in dalekosežne. Razlago za njegovo postopanje vidimo samo v tem, da svojih dispozicij ni prednašal pri občinskem odboru zato, da ne bi davkoplačevalci o tem zvedeli. Pri takem postopanju, ki je pa protizakonito, se je zgodilo, da se je iz partije „nepričakovani izdatki“ potrošilo brez vsake odobritve odbora v prvem letu JNS vlade kar 97.620 Din in v drugem letu do revizije 45.309 Din. Kar je pa še hujše brez vsakega sodelovanja občinskega odbora so se prekoračili krediti proračuna v prvem letu za celih 191.525 Din in v drugem letu za 95.698,90 Din. Vse te prekoračitve bi moral odobriti ne le občinski odbor, ampak bi jih morala celo banska uprava potrditi. Ker se vsega tega ni storilo, jamčijo po našem mnenju župan in člani uprave osebno za te vsote.

Preobširno bi bilo danes pisati o vseh izdatkih, ki so se trošili za namene, o katerih v proračunu ni bilo ničesar in o katerih se niso napravili nobeni sklepi. Tako trošenje občinskega denarja bo tvorilo poglavje zase. Poleg izdatkov za društva, ki so bili sklenjeni v proračunu, so se iz občinskega denarja dajale podpore mnogo tisočev posameznim društvom, katerim načeljujejo izraziti pristaši župana Pirca in se potem napačno bremenile. Na pr. v breme kredita za ceste so v vključili denar, ki se je porabil za delavce, ki so prirejali društveni veselilni prostor in ki so veljali mnogo tisočev.

V poročilu revizije administrativnega dela vsebuje poglavje „Nakup posredstva Prevole“ in „Javno kopališče ob Savi“ tako strašno ugotovitve, da o njih v celoti zaenkrat niti razpravljati ne moremo. Povemo le toliko, da je vse ono kar smo mi o Prevoli in o kopališču pisali in mnogokrat samo domnevali, je sedaj v veliko hujši meri uradno ugotovljeno. Iz obširnega gradiva o trošarini pod naslovom „Prosta luka v Kranju“ en sam slučaj, glede katerega se je župan pri občinski seji zelo razburjal. Povdarjamo, da smo sedaj v poročilu našli vse navedbe točno ugotovljene,

Citirajmo dobesedno samo stavek iz tega poročila, ki se glasi „Javnost se je zgražala predvsem na tem, da živa edino izjemo v stvari, ki je dovolj razburjala duhove, baš samo gospod Sirc in to po nalogu predsednika občine, ki je obenem njegov tast“. Besede, katere je župan rabil pri zadnji seji na naslov avtorja našega poročila, so se torej tikale revizije! Porazne so ugotovitve o občinski trošarini. Posebno one, glede katere je sedaj dognano, da se ni plačala v poldrugem letu trošarina od 390 hl piva in to zgolj iz razloga, ker ni občinska uprava vršila dovolj

kontrole. Pri tem puščamo povsem na stran krivdo onih, ki so po zakonu dolžni trošarino plačevati.

Podrobno naštevati veliko množino ugotovljenih nedostatkov je v tem listu nemogoče. Ker pa je za ozdravljenje našega občinskega gospodarstva potrebno, da se vsi sedaj ugotovljeni nedostatkovi v prihodnje popravijo, bomo našo nalogo, da odgovorimo na vrašanje po razloži o razrešitvi kranjske uprave, mogli točno in zadovoljno odgovoriti le na ta način, da bomo začeli v prihodnje prinašati posebne članke o posameznih poglavjih revizije.

Pozdrav iz Amerike

Iz Scheboygan-a v Ameriki smo prejeli od č. g. R. Potočnika, župnika cerkve sv. Cirila in Metoda sledeče pismo:

„Upravi „Gorenjca“

Lepo se vam zahvaljujem, da mi tako zvesto pošiljate svoj list. Berem ga z veliko radostjo, ko vidim, da je mojim prijateljem v Kranju, Senčurju in okolici, ki so toliko pretrpeli, vendarle zasijala pravica. Najbolj seveda me zanimajo novice iz Senčurja, ki jih je pa polovico premalo. V Senčurju je vsak dan toliko novega, da bi lahko izdajali svoj list „Godljo“, pa dnevnik, ne pa tednik. Jan-

če bi bil za urednika prav sposoben. Prav posebno lepo pozdravite Makovca in druge ibljitarje.

Po pošti Vam pošiljam 2 dolarja za naročnino.

Iskren gorenjski pozdrav,

RUDA POTOČNIK.

G. Potočnik nas je prosil, da izročimo njegove pozdrave kakor tudi velikonočno voščilo vsem starim njegovim prijateljem in znanec, kar storimo tem potom z največjim veseljem.

UREDNIŠTVO.

Za uspešen napredek v obrti in trgovini

Vam najboljše koristi dobra reklama s plakati, letaki in prospekti, katere Vam napravi najcenejše in v najmodernejši tiskarski tehniki

Tiskarna Tiskovnega društva v Kranju

Tedenske novice

Kranjska podružnica Zveze absolventov kmetijskih šol, ima sestanek 13. t. m. v Škofji Loki, v mlekarški šoli. Zbirališče od pol 1. do 1. ure pred mlekarško šolo v Škofji Loki. Sestanek je važen, zato vabljeni vsi, kakor tudi ostali kmetje.

Odbor.

KRANJ

Struževo v kranjski župniji. Cvetna nedelja je v Kranju potekala zelo slovesno, bila je v pravem pomenu besede cvetna nedelja. Ta dan se je slovesno praznovala priključitev sosseke Struževo h kranjski župniji. Struževo je bilo vse v mlajih in zastavah. Od kapelice Zalostne M. B. do velike ceste se je vrstila vrsta mlajev, pred kapelico pa je bil krasen slavolok. Tu se je zbrala vsa sosseka Struževo, da skupno pozdravi svojega novega dušnega pastirja. Točno ob 10. se je pripeljal kranjski g. dekan M. Škerbec s cerkvenima ključarjema gg. Gorjancem in Šusteršičem. Cerkevno predstojništvo je pred kapelo pozdravil g. Murnik v imenu vseh vaščanov, poslovil se je tudi od umrlih vaščanov, ki počivajo v nakelski župniji, zahvalil pa se je tudi vsem faktorjem, ki so pripomogli, da se je izvršila priključitev vasi Struževo, kranjski župniji, posebno pa se je zahvalil g. ministru dr. Kreku, ki je posredoval, da se je zadeva rešila ugodno in pa nakelskemu g. župniku Seigerschmiedu, ki je omogočil, da se je ločitev od stare župnije mogla izvršiti. Na to se je razvil lep sprevod po cesti v Kranj. Sprejeda kranjska godba, za njo križ in bandera, g. dekan s ključarji, na to pa najprej otroci, ki so nesli oljke in butare k blagoslovu, za njimi pa skoraj vsa sosseka korporativno, okrog 200 ljudi. Na mestnem trgu v Kranju se je med tem zbrala velika množica župljanov, ki so se za Struževčani zgrnili v župno cerkev, tako da je bila ista do zadnjega kotička nabit polna. Bil je krasen pogled po vsej cerkvi, ki je valovala v cvetju in zelenju oljk in butar. Struževčani so sedeli kot slavnostni gostje v prvih klopek. G. dekan je na prižnici najprej prebral dekret preč. škofijskega ordinariata, s katerim se priključuje Struževo župniji Kranju, na to pa je v iskrenem govoru pozdravil nove župljane, ki so postali deležni vseh milosti nove duhovne matere kranjske župnije pa tudi vseh dolžnosti, ki jih imajo župljani do

župne cerkve in župne duhovščine. Po blagoslovu oljk se je razvila dolga procesija okrog župne cerkve na trg pred cerkev. Ves trg je bil poln ljudstva; množica vernikov s cvetjem oljkami in butarami je nudila pestro sliko, kakor prava jeruzalemska cvetna nedelja.

Javna dražba. Zadnja občinska seja je obravnavala vprašanje, ki je izgledalo, da slavno JNS občinsko večino preveč ne zanima. Poročilo finančnega odseka je bilo brez vsake debate in potrebnih pojasnil s stoodstotno večino sprejeto. Gre namreč za prodajo parcele, ki je že svoj čas vzdignila v Kranju precej prahu.

Ta parcela je bila namreč last kranjskega župana g. Pirca. Isti jo je prodal g. Sircu, svojem zetu, v času pa, ko je OUZD iskal v Kranju primerne prostora za gradnjo zdravstvenega doma, je bila ista parcela prodana v to svrhu za vsoto cca 50.000 Din. Seveda se je šele pozneje izkazalo, da v tem delu mesta poleti primanjkuje vode in da je nekako od rok, ker je precej oddaljena od tovarn. Naša občina je seveda zelo postrzeljiva in je parcelo kot neprimerno zamenjala z drugo, na kateri se tudi sedaj že gradi.

Ko smo mi o tej stvari poročali, se je oglasil g. Sirc kot zagovornik gospodarstva OUZD in izjavil, da je pripravljen vsak čas odkupiti to parcelo po njeni vrednosti. Naše javno vprašanje na OUZD v „Gorenjcu“ nam ni prineslo nobenega pojasnila, ali je mogoče parcela že prodana g. Sircu ali ne. Tako nas je sedaj še bolj začudilo poročilo g. Berjaka na občinski seji, da se ta parcela prodaja na javni dražbi. To je lepo, vendar bi bilo občini v veliko korist, da jo enostavno ponudi g. Sircu za vsoto cca 78.000 Din, kolikor ona sedaj predstavlja za njega tudi vrednosti. Saj je g. Sirc sam izrazil v „Jutru“, da je vedno pripravljen parcelo odkupiti, pa smo že mislili, da jo je že zdavnaj dosledno svoji izjavi odkupil od občine.

V nasprotnem slučaju, mislimo, da na dražbi izključena cena nikakor ne bi mogla biti manjša od te vsote. Vsekakor pa svetujemo g. Sircu, da se te dražbe gotovo udeleži, ker bo lahko dobil potrdilo o pravi vrednosti iste parcele.

Visok obisk pri kranjskih JNS-jih. Naši občinski možje so imeli zadnje čase zelo veliko dela. Ker se je rok za vložitev pritožbe na upravno sodišče zoper razrešitev hitro bližal h koncu, so bila posvetovanja vsak dan na dnev-

ni. Najprej je lepo zmolil po stari krščanski navadi, kakor se spodobi družinskemu očetu, na to pa je oddelil vsakemu svoj del. Pa so prihajali tovariši Srbi in Hrvati in tudi oni dobivali vsak svoj delež. Pa so se izpraševali: „Ko je ovaj čovjek Majerski?“ „Kdo vam tako lepo okrasio vaše pirhe?“ „Kdo vam je poslao to fino šunko?“ No, pa sem jim pravil o Tržičanih: O gospodični Poldi, ki mežnari pri sv. Andreju, o Micelnu, ki tako lepo kuplete poje, in o drugem Micelnu, ki dekleta modro vodi, o gospodični Serafini, ki za nas roženkranc moli, o Marici, ki čevljarje in usnarjare komandira, pa tudi o debelem Janezu Verdirju, ki tako fine šunke izdeluje, pa še marsikatero drugega smo se spomnili, o katerih smo sodeli, da so pri lepem „žegnu“ sodelovali. Med takim kramljanjem nam je kmalu potekla velika nedelja.

17. aprila — velikonočni ponedeljek. Ob 8. uri zopet latinska petja sv. maša, kjer so ponovno tekmovali pevci našega Jerneja s Hrvatiji. Popoldan pa so nas povabili v hrvaško sobo na „banke“. Dr. Pernar je dobil od svojih prijateljev 4 janjce, ki so jih spekli na ražnju. V sobo se je zbrala vsa naša družina: Slovenci, Srbi in Hrvati približno 20 mož v bratski ljubezni, ki bi bila lahko za vzor vsej naši državi. Dolga miza je bila obložena z mastno pečeno jagnjetino, poleg nje pa tudi še srbijanske specialitete, ki jih je dobil prof. Jovanović iz Belgrada. Mojemu žolodcu vse to ni kaj posebnost šlo v slast, opazoval pa sem z zanimanjem naše fante, ki so tekmovali s Hrvati v pospravljanju velikonočnega jagnjeta. To vam je bil prizor. Vsak je držal polne roke slastne jagnjetine, obraz in roke — vse se je svetilo od masčobe in kup mesovja na mizi se je polagoma manjšal, da je ostalo končno le še kup kosti. Pa kaj bi to popisoval: bila je

prava hrvaška pojedina, pri kateri se je tudi točila izvrstna sremska kapljica. Naš Tomaž je komaj vstal od mize in se „doma“ zleknil po svojih blazinah in žalostno vzdihnil: „Oh, zakaj nima človek za take prilike vsaj dveh žolodcev“, pa se je potrpel po svojem bobenčku in konstatiral: „Nič več ne gre notri!“ France Grilc pa je tiho strmel poleg moje postelje v strop in počasi in modro izrekel besede: „Ko bi naši prijatelji v Cerkljah in drugod, ki so nas spravili v ječo, videli naše pojedine, to bi se „gitali“ in bi gotovo posredovali, da bi nas bolj „privitali“. Njegove preroške besede so se nam kaj kmalu spolnile. Nekateri naših fantov so pisali domov svojcem v tolažbo, da smo izvrstno praznovali velikonočne praznike. Tako se je še prekmalu razneslo, kako se nam „dobro“ godi v Sremski Mitrovici. Kmalu so prišle iz Slovenije preprijazne intervencije naših ljubeznivih prijateljev, da to ne gre, da bi se Slovencem tako dobro godilo v ječi, češ, da to pač ni nobena ječa več. O teh intervencijah sem kmalu po veliki noči izvedel iz najbolj merodajnih ust. . . Štiroga jetniška uprava nam je privoščila prijetno veliko noč, ki je pač dan veselja, naši krvni bratje pa nam niti veselih praznikov niso privoščili. . . Farizejem ni bilo dovolj da so spravili Kristusa na križ, prišli so tudi pod križ in ga še tam zasramovali, pa še po njegovi smrti je divjalo njih sovraštvo, da so mu celo grob zapečatili, da bi prijatelji ne mogli k njemu. . . Velika noč je praznik vstajenja in praznik zmage. Kdaj bo naš slovenski narod praznoval svojo zmago. Kdaj bo naš slovenski naroddd veliko noč, dan vstajenja, ko se bo otrešel za vedno farizejev, ki pod krinko nacionalizma tlačijo svoje rodne brate? Kdaj bo nehala, kar pisal je Prešeren: Slovenec že mori Slovenca — brata . . .

Lepe izložbe,
kar ni v izložbah,
je v trgovini!

B. RANGUS
sodni cenilec
K R A N J

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike. Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

nem redu. V neki gostilni so celo govorili, da je prišla kranjskim JNS generalom na pomoč, razen že znanega eksperta iz Ljubljane celo deputacija. To deputacija so tvorili velikopotezni in socialno čuteči mož in „narodni mučenik“, za časa svetovne vojne iz „brdskog naselja“; drugi je bil njegov ljubljanski tovariš ki nima opravka z mesarico — in je sedanjí velik zagovornik teze o zapostavljanju Slovenije; tretji je pa bil najodličnejši ekspert v vprašanju integralnega jugoslovenstva, ki je nastopil koncem marca v senatu. Deputacija sicer ni imela želje, da bi se politično udeleževala, ker je prišla iz bisera Slovenije, kjer je bila na oddihu. Vendar ni mogla pustiti na cedilu ljudi, ki so svojčas svečano izjavljali, da bodo vedno delovali v „smernicah JNS“.

Moramo pa pripomniti, da te vesti nismo mogli točno preveriti, ker je bil sestanek v zasebnem stanovanju enega kranjskih razrešenih funkcionarjev JNS občinske večine.

Emigrantsko društvo „Sloga“ v Kranju bo imelo svoj občni zbor dne 19. aprila 1936 ob 9. uri dopoldne v običajnih prostorih Narodnega doma v Kranju. Dnevni red občnega zbora je običajen.

Pozivamo vse v Kranju in v okolici stanujoče emigrante, člane in nečlane, da se tega občnega zbora udeležijo. Istotako vabimo tudi vsa ostala društva, da se vsaj po svojih delegacijah udeležijo tega občnega zbora, ki naj bi bil ponovna manifestacija medsebojne povezanosti domačega prebivalstva z emigracijo.

Odbor.

Kranjska podružnica Slov. plan. društva bo imela čez veliko noč odprto Prešernovo kočno na Stolu in vabi vse prijatelje prirode, zlasti smučarje, da isto obiščejo.

Pomladski Jadranske straže na drž. tekstilni šoli v Kranju priredi svojo letošnjo akademijo v soboto dne 18. t. m. zvečer v Narodnem domu. Po akademiji se vrši prireditve K.O.J.S. v Kranju pod naslovom „Večer na morju“. Ker je čisti dobiček obeh prireditev namenjen v prvi vrsti za podporo letošnjim absolutom tekstilne šole za prireditev večje poučne ekskurzije širom naše domovine in obisku obale našega Jadrana, obisk prireditve našega agilenega podmladka toplo priporočamo. Kdor bi pomotoma ne sprejel vabila, naj ga zahteva pri vstopni blagajni. Čuvajmo naše morje.

Konkurz za izdelavo podrobnih načrtov za gradnjo šole v Kranju ne bo razpisan. Čeprav bodo načrti stali cca 189.000 Din, se vendar ni poskusilo doseči z razpisanim konkurzom nižje vsote. Ne vemo zakaj je tako storjeno, pač je prav gotovo, da bi se mogla doseči z razpisom teh del mnogo nižja vsota.

Pisarna Združenja obrtnikov se je preselila v nove prostore v hišo g. Sirca nasproti Narodnega doma, kjer posluje tam v že znanih uradnih urah.

Kakršni so, tako o svojem bližnjem mislijo. Te besede je na zadnji seji izrekel kranjski g. župan. Povod za to mu je bil članek v „Gorenjcu“ „Prosta luka v Kranju“, ki smo ga objavili v zadnji številki. Ker smo v tem članku iznesli samo uradne ugotovitve in nismo v nikakem pogledu žalili g. župana, — seveda v kolikor sam ni žalil zakonskih predpisov s svojim poslovanjem, mislimo, da g. župan ni bil upravičen nastopiti takoj s takimi ugotovitvami. Naše mnenje je, da bi bilo bolj pravično, da je g. župan priznal celo zadevo, kakor so jo ugotovili revizorji in kakor je ista tudi v uradnem odloku o razrešitvi obč. uprave vzeta kot vzrok in povod za isto. G. župan zadeve ni pojasnil popolnoma, povedal je samo, da je o tej stvari sklepal trošarinski odsek in da je isti odločil, da ima g. Sirca v Kranju tranzitno skladišče prosto trošarine, ali kakor ga danes v Kranju imenujejo „punto franco“ ali „Freihafen“. Povedal pa ni, zakaj on tega odloka kot nezakonitega ni odklonil pri podpisu. Tudi ni povedal, zakaj ni o takem odloku obvestil otalih interesentov, katerih je v Kranju mnogo. Prepričani smo, da bi vsi kranjski trgovci zaprosili občino za tak „punto franco“, saj tudi oni prodajo veliko večino svojih zalog izven Kranja.

Tudi občinska večina ni hotela zvedeti, kako je prišlo do tega odloka ter je molče pritrdila pojasnilu g. župana, da vendar g. Sirca ne more zaradi tovarne, ki jo ima na Gaštelju, tam zgraditi še posebno skladišče.

Vendar to pojasnilo g. župana ne bo držalo, saj je dokaz zato že sam odlok, s katerim je občinska uprava razrešena.

Nam pač g. župan ne more očitati, da bi kdaj svojim „sorodnikom“ dajali take beneficije, ker tudi na takem položaju nismo bili.

STRAZIŠČE

Pretekli teden je bila na naši občini občinska seja, na kateri se je razpravljalo z veliko zamudo o proračunu za leto 1936/37. Da pa je mogla biti občinska seja sklepčna, je bila zasluga našega požrtvovalnega župana, ki se je moral potruditi, da je osebo sam šel klicat občinskega odbornika JNS večine, ker je ravno on manjkal do sklepčnosti. Dotični je bil kakor vedno tudi to pot pokoren povelju svojega poveljnika in se radevolje

odzval „povabilu“, čeprav bi raje ostal doma pri šilu in kopitu. Pri proračunu je bilo navzočih 14 odbornikov in je bil proračun z nekoliko spremembami vendar sprejet. Kakor pa smo doznali, so se na tej seji vršila razna posvetovanja, kako in kaj naj se ukrene, da bi bilo občinsko gospodarstvo na oni višini kot jo želi oblast od vsake občine. Slišali smo tudi, da je g. župan javno objavil, da se je davčni „vijak“ znižal od 62 na 45%. Ljudje so Lili s tem seveda zadovoljni in so povpraševali, kdo ima zasluge za to. Kakor vedno je tudi to pot segel po zaslugah naš g. župan, kar pa seveda ne drži. Da se je davčni vijak znižal je namreč vzrok ta, da je davčna podlaga za leto 1936/37 zvišala.

Vsak občan je dolžan nadzorovati občinsko gospodarstvo in je dolžnost vsakega občana, da se zanima za vse, kar se dogaja na občini. Zadnjič 5. aprila je bilo razglašeno, da je občinski obračun za leto 1935/36 na vpogled, da ga vsak občan lahko pregleda in predloži morebitne ugovore. Naslednji dan pa, ko je prišel naš občan da stvar pregleda, mu je g. župan odgovoril, da obračun še ni gotov in da ga sestavlja blagajnik. Šel je nato k blagajniku, ki pa je izjavil, da ga on sploh ni dobil v svrhu sestave in da ga pri najboljši volji ne more pokazati. Mi na to postopanje g. župana križnarja pripominjamo samo v toliko naj on v drugi prejšnji raje pogleda kaj lahko razglasi; potem ne bo nepotrebnega govorjenja, da dela protizakonito. Za to se tudi ne čudimo, da je bilo revizijsko poročilo samo hvale polno.

Vincencijeva konferenca se je ustanovila tudi za našo faro. Upamo, da se bodo ljudje usmiljenega srca rade volje odzvali sodelovanju za zmanjšanje bede in pomanjkanja naših revnih soobčanov.

KRIZE

Revizija banske uprave pri občinah in šolskem odboru je končana. JNS-arji zatrjujejo, da je revizor našel vse v najlepšem redu in da se je zelo pohvalno izrazil o celokupnem vodstvu. Če je res tako, potem jim je treba tudi na tem mestu izraziti vso pohvalo, — no pa bomo še videli.

Gospod urednik. Ko je „Gorenjec“ prinesel zadnji dopis iz Krizev so pa rekli gg. JNS-arji: „Sedaj ga pa imamo!“ — namreč Vašega dopisnika. Jaz pa pravim: „Figo“. Ker mnogi dolže gosp. Leop. Pelicona, uradnika iz Pristave, da je on Vaš dopisnik, sporočam radovednežem, da so na krivem potu in ob enem prosim Vas, gospod urednik, da to potrdite, ker ne maram, da bi se komu delala krivica.

Op. ured.: ker ne želimo nikomur delati krivice, radi potrjujemo, da g. Pelicon ni naš dopisnik.

OPOZORILO! Zadnje čase se precej pogosto in javno shajajo neke sumljive osebe in oznanjajo, zlasti med mladimi fanti, „tretja“ nebesa na zemlji. Stariši pazite na svoje sinove, s kom se družijo, da ne zabredejo predaleč; kajti posledice teh „tretjih“ nebes boste prvi občutili sami. Tistim oznanjevalcem pa svetujem: Jezik za zobe, da se ne boste enkrat gorko razočarali in vso stvar do dobra premislite in krenite na drugo pot! Pregovor pravi: „Pamet je boljša, kot zameť!“

Vstajenje. Velikonočna procesija bo kakor običajno ob 4 uri zjutraj.

TRZIC

Predavanja v dvorani na Skali so zaključena. Dvanajst jih je bilo v šestih mesecih oživiljenega delovanja društva sv. Jožefa. Po pesmi moškega zbora nam je v pondeljek še govoril g. dr. V. Fajdiga, profesor veronauka iz Ljubljane, o delu cerkve v okolici francoske prestolice Pariza. Resnici in milosti božji res ni prevelika nobena beda človeška, nobena žrtev pretežka. Zato delo, ki ga spremlja ljubezen do bližnjega, prospeva. V času, ko se sliši vedno o večjem podtalnem komunističnem rovarstvu, je za cerkev tudi čas veselja radi velikih spreobrnjenj delavskih slojev.

Jejtejevo hčer so zopet igrale preteklo nedeljo članice Dekl. Mar. družbe. Te predstave se je udeležila zlasti mladina, ki je zvesto in mirno spremljala zgodbo iz svetega pisma. Naša cerkvena ura bide v zadnjih tednih četrt ure na dva zvonova. Delo, ki ga je izvršil samouk, vzbuja splošno pozornost.

Vincencijeva konferenca je na tiho nedeljo polagala svoje račune. Javnost morda malo ve o njej, a njeni uspehi so veliki, pa naj bo to pri Rokodelskem domu, ki nudi streho fantom-delavcem vseh vrst, ali pa v otroškem sirotišču in zavetišču na Skali. Oboje ustanov vodijo č. šolske sestre. Poleg predilnice daje podporo tudi občina, to pa samo za Skalo. Upamo, da bo Vincencijeva konferenca še nadalje uživala naklonjenost širše javnosti. Bog naj pa ljubezen, katero goje do revežev naši katoliški možje pod vodstvom g. župnika, še nadalje blagoslovja in pritegne še novih požrtvovalnih katoličarov.

Posebnost za naš Trzic je, da je april že minil, naša občina pa še nima sestavljenega proračuna. Kakšno bo javno delovanje občine, če ni toliko skrbi, da bi se vsaj to uredilo. „Prvi april“ je že minil. Ne vemo, kaj gospodje čakajo. Ali ga bo kdo drugi sestavil?

ŠKOFJA LOKA

Izlet na Sušak, Trsat in Kraljevico se vrši na velikonočno nedeljo in pondeljek. Odhod iz Škofje Loke v nedeljo ob 7. uri zjutraj iz Mestnega trga. Ker je še nekaj sedežev na razpolago se naj kdor želi na morje, takoj prijavi. Vožnja bo z novim avtobusom, in bo gotovo zadovoljiva. Prijave in plačilo Din 150 za osebo sprejema, dokler ne bo zasedeno, trgovina Planina, Šk. Loka.

Mestna Ubožnica. V ubožnični mrtvašnici je že od jeseni družina Fojkar Sinezija, kise je kar po svoje v njo vselila. Že prejšnji obč. odbor je hotel ta lokal izprazniti, pa sredi zime ni mogel, sedanja obč. uprava pa če hoče napraviti red, naj to brez odlašanja stori. Vsa javnost je že nevoljna nad to svojeglavnostjo družine in zahteva, da se ima prostora, pa če tudi je to mrtvašnica, uporabljati le za stare in onemogle občane, ne pa da tam stanuje zdrava in delazmožna družina. Apeliramo, da uprava napravi red.

Opozorjamo vse čitatelje v Šk. Loki, da bo mo v prihodnji številki pričeli priobčevati poročila o reviziji na mestni občini. Potem bo lahko vsak čitatelj sam napravil svojo sodbo. Poročilo bo v več številkah, zato svetujemo, da vse shranite, tako boste imeli celotno poročilo.

Novi avtobus ali podjetnost domačina. Te dni je pripeljal g. Eržen Jože avtopodjetnik v Škofji Loki iz Ljubljane popolnoma nov avtobus. Stroj in spodnje dele vozila je dobavila tvrdka Saurer iz Dunaja, karoserijo je napravila delavnica Rojina v Šiški, vso notranjo ureditev, lakiranje in tapetiranje pa je izvršila firma Stupica v Ljubljani. Voz ima 37 sedežev ter je nekaj posebnega. Voz ima ves stroj vdelan v notranjosti, da je soferjev sedež tik ob začetku voza. Voz je na zunanji lepe drap barve, v notranjosti pa lahno modre. Na zunanjosti ima naslikan mestni grb z zamorcem in napis avtopodjetje Eržen Jože, Škofja Loka. Ima 24 voltno električno razsvetlavo v vozu ter ima 60 konjskih sil moči. Voz in sofer sta preizkušeno vožnjo krasno prestala, na veliko poč po popelje vse prijavitelce na Sušak. Lastniku častitamo.

ŠENCUR

Na belo nedeljo priredi tukajšnje prosvetno društvo igro „Zloba in zvestoba“. Lepa je ta igra; v lepi viteški obleki bodo igralci gotovo nad vse ugajali. Le pridite, pa boste videli.

PREDDVOR

Celodnevno češčenje sv. Reš. Telesa, smo obhajali s slovesno tridnevno. Govore je imel za može in fante, žene in dekle, a ter sklepno pridigo č. g. lazarist Tavcar.

Umrla je na Spodnji Beli, Marjana Mubi, p. d. „Stantmanova mati“. Čez en mesec bi dosegla starost 86 let. Naj ji sveti večna luč.

Knjižnica Prosv. društva bo zopet na novo preurejena. Veliko knjig je novih, med temi tudi 4 letniki „Mladike“. Vse je daroval č. g. svetnik Sitar, kateremu na tem mestu izrekamo prisrčno zahvalo. Knjižnica bo odprta od slej redno vsako nedeljo po deseti sv. maši.

Vodovodna dela dobro napredujejo v kolikor jih ne ovira slabo vreme. Cevi od rezervoarja do župnišča so preizkušene in se že zasipajo. Sedaj polagajo cevi v smeri proti Tratom in proti Murniku. Merili so že tudi za napeljavno vodovoda proti Beli, ako bo izpeljivo vsled višje lege.

HRASTJE

V nedeljo dne 5. aprila je bila na našem odru doigrana Pavel Bobnarjeva žaloigra „V valovih bolesti“. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba velika. Igralci so s svojim izvajanjem ljudstvo silno zadovoljili, zato je izrazilo iskreno željo, da se igra ponovi. Naši igralci so pripravljeni tej želji ugoditi.

Na velikonoč. pondeljek 13. aprila ob 3. uri popoldne se bo igra ponovila v društvenem domu v Hrastju. Kdor hoče videti res lepo narodno igro naj si jo ogleda.

BESNICA — NEMILJE

Igravci našega Prosvetnega društva so sklenili, da bodo šli na velikonočni pondeljek dne 13. aprila v sosedno vas Nemilje, kjer bodo igrali v Balantovih prostorih veselo igro „Zanikerna trojica“. Začetek ob 3. uri popoldne. Okoličani vljudno vabljeni.

LEŠE

Gasilska četa. Pred kratkim je odstopil predsednik gasilske čete. Da dobi gas. četa novega predsednika je bilo treba občnega zbora, s katerim so morali čakati, da so minule občinske volitve. To pa zato, da so vedeli, koga bo kateri volil. In zgodilo se je, da je blagajnik gasil. čete pri občinskih volitvah oddal svoj glas za g. Pangerca. Potem so pa modrovali naši gasilci in sklenili, da blagajne ne sme imeti tisti, ki je volil „klerikalce“, ker imamo čas, dajmo raje voliti novega blagajnika. In izvoljen je bil kandidat Tonejčeve liste. Mi nismo nič proti temu, — ker se je ponesrečil pri občinskih volitvah, naj bo pa pri gasilcih za blagajnika. Tako so gasilci zopet pokazali, da je naša gasilska četa še vedno politična.

Kmetje bodite složni! Ne prodajajte živine pod ceno!

Cene živini bodo v torek 14. aprila sledeče: Voli in boljše krave: I. vrsta 5.50 Din. II. vrsta 4.50 Din. III. vrsta 3.50 Din. Teleta I. vrsta 7 Din II. vrsta 6 Din. III. vrsta 5 Din. Krave slabše vrste naj vam oceni komisija na trgu. Ob 12. uri se trg zaključí.

Kmečka zveza za Slovenijo.

OLŠEVEK

Dne 8. t. m. je umrl g. Jaka Koželj višji svetnik pri generalni direkciji državnih železnic v Beogradu. V vojni kot dobrovoljec na ruski in solunski fronti si je nakopal bolezen, zdravil se je v domačem kraju, vendar je tej bolezni še mlad in poln življenja podlegel. — Pogreb bo 11. t. m. ob 10. uri na olševskem pokopališču. — P. v m.

S P O R T

Damski odsek strelske družine v Kranju sporoča, da se zaključijo malokaliberske strelske vaje s tekmovanjem prvi četrtek po veliki noči t. j. dan 16. t. m. zvečer v prostorih gostilne pri „Zlati ribi“. Odsek vabi vse članice in po njih vpeljane goste, da se te tekme sigurno udeležijo ter povabijo s seboj tudi svoje prijatelje, ker je znano, da se na teh tekmah dobijo lepa darila. Letos bo med prvimi darili par novih čevljev (po meri) in še mnogo drugih dobikov. Pri razdelitvi daril se bode v prvi vrsti vpoštevalo članice in goste, ki so se v zimskem udeležili vsaj ene strelske vaje, nato šele ostali. Kakor je bilo že objavljeno, se vsi doseženi rezultati po 12. marcu t. l. v tem lokalni, štejejo v dobro. Dobitkov bo dosti na razpolago, tako da bo lahko vsaka in vsak prišel na svoj račun. Dame tekmujejo na 10 krožno (dosegljivih 100 točk) gospodje za 5 krožno tarčo (dosegljivih 25 točk).

Strelska družina v Kranju priredi na belo nedeljo dne 19. t. m. v slučaju slabega vremena drugo nedeljo t. j. dne 26. aprila t. l. celodnevno tekmovanje s flobertovkami, kot vsako leto na prostoru za Narodnim domom. K temu tekmovanju so vabljeni vsi (moški in ženske) in tudi iz vseh strelskih družin. Upati je, da bo konkurenčna borba precej huda, ker je znano, da se v našem in tudi v drugih srezih, zelo goji strelski sport. Na razpolago bodo tarče in lepa darila za dobre in slabše strelce. Tudi „tolajilnih daril“ ne bo manjkalo, zato ste iskreno vabljeni prav vsi. Odložite ev. izlete na prihodnjo nedeljo, ne bo Vam žal. Rezultati tekem (od 16. t. m. — damske tekme in 19. splošne tekme) se bodo objavile v časopisu. Cena municiji na obeh tekmah za 5 nabojev Din 2.50.

Jur s pušo

Tinček: „Ali veš Tonček, kje najcenejše brijejo?“

Tonček: „Ne vem.“

Tinček: „V kranjskem Gorenjcu.“ —

Meščanski gospod je v gostilni naročil kosilo. Ker ni mogel velikih porcij spraviti v želodec, je pečenko vtaknil v žep. Natakari prihi, dvigne krožnik in zlije, meni nič tebi nič, omako gostu v žep.

„Kaj pa je?“ vpraša razburjen gost in takoj dobi miren odgovor:

„Pečenka je vendar najboljša v omaki.“ —

Veliki diktator ni bil zadovoljen s svojo lepo frizuro, želel si je drugo, da bi mu stali lasje po koncu. Vpraša za zdravilo brivca, ki mu odgovori:

„Dajte svobodo tiskal!“

Pisanice kranjske občine meščanom

1.

Po določilih § 84. t. 3 Zakona o občinah spada odredjanje del in nabav na račun posameznih proračunskih kreditov v pristojnost občinskega odbora. Šele na podlagi sklepov občinskega odbora odreja predsednik posamezne izdatke. Občinska uprava sama pa sme določati o kreditih samo v primerih toč. 4 §. 85 Zakona o občinah.

Kako se je pa na kranjski občini delalo v tem oziru, bodo lahko vsi čitatelji videli iz sledečega:

Ob priliki revizije je naš vrli g. župan kakor tudi člani občinske uprave izjavili, da je s krediti razpolagal in izvrševal dela in nabave sama osebno v sporazumu z občinsko upravo.

Tudi v sejnih zapisnikih se ni moglo ustanoviti, da bi občinski odbor sklepal o črpanju raznih kreditov in drugih delih, n. pr. o delih na občinskih stavbah, pri vzdrževanju ceste in kanalov itd.

Toda še več! Iz samih zapisnikov občinske uprave pa je ustanovljeno da se ta ni vedno sklepala o črpanju kreditov temveč le redko.

Končna slika pa je porazna: s krediti, ki znašajo za materialne izdatke letno okroglo 1.500.000 Din je razpolagal večinoma sam g. župan in se ti izdatki večinoma niso niti naknadno predložili občinskemu odboru v odobritev. Seveda odbor ni nikdar pooblastil predsednika in občinske uprave, da bi smela in v koliko sama razpolagati s krediti.

Seveda naši vrli JNS-arji ne priznavajo teh poraznih ugotovitev, še celo trdijo, da je ni tako urejene občine kot je naša.

2.

Gasilska četa v Kranju je sklenila s posebno zavarovalnico jamstveno zavarovanje za gasilce. Letna premija znaša Din 1831.—

Toda ne smemo misliti da to premijo plačuje gasilska četa sama.

Naša občina je šla v svoji širokogrudnosti tako daleč, da je to premijo plačevala iz svojih sredstev, čeprav ni bil v občinskem proračunu določen za ta namen noben kredit.

Zelo važno pa je pojasnilo g. župana, da se ta vsota plačuje iz občinskega proračuna „po večletni praksi“, ker je bilo tako odločeno že od prejšnjih občinskih odborov.

Brez ozira na to, da ima naša gasilska četa vedno precej visoko podporo od občine v višini 8000 do 10.000 Din in da je sama materialno precej dobro stoječa, je bila ta pomoč od strani občine za njen obstoj in delovanje neobhodno potrebna, seveda na račun nas davkoplačevalcev.

3.

Naši občini se res dela krivico, če se ji očitata, da nima dovolj razumevanja za kulturna društva. Poleg visokih podpor, ki jih nekatera društva prejema iz občinskega proračuna, jim je naša občinska uprava naklonila v svoji uvidnosti še več pomoči in podpore, tako potrebne za njihovo delovanje.

V narodnem domu je nastanjenih precej društev, ki so zelo obremenjena z dajatvami za odplačevanje dolga pri zadruzi Narodni dom. Zato pa jim je naša občina naklonila podporo s tem, da so občinski delavci pri raznih prireditvah kot so n. pr. veselice vršili dela, za katere jih je potem plačala občina.

G. župan seveda energično zanika ta očitki; njemu sploh ni kaj takega znano, pač pa da so delavci delali v parku pred Narodnim domom. Toda ugotovitevilo se je ravno nasprotno: sam g. župan je izrecno naročil ta dela pri veseljah in tudi sam podpisal plačilne naloge za izplačilo zadevnih izdatkov. Da so biti ti izdatki izvršeni brez sklepa občinskega odbora ni potrebno pripominjati.

4.

V občinskem proračunu je predvidena vsota Din 2000 za vzdrževanje letnega telovadišča Sokola v Kranju, pored 12.000 Din podpore istemu društvu.

Ta mala vsota seveda ni bila vedno zadostna, zato je moralo iz kreditov za ceste izplačati za delavce za urejanje tega telovadišča v letu 1934/35 skupno 4076 Din v letu 1935/36 pa skupno 430 Din vsega 2283,50 Din. Pripominjamo, da za ta dela ni bilo v občinskem proračunu kredita.

5.

Pri gasilski četi je bil stalno od tedna do tedna skozi celo leto zaposlen na račun občine 1 delavec, ne da bi o zadnjih izdatkih sedanji občinski odbor sploh kedaj kaj sklepal.

Pojasnilo za to zadevo je seveda bilo kot navadno, da je to „stara praksa“. Da pa je obč. proračun samo za eno leto, in da isti obsega samo izdatke v enem letu, na to so naši gospodje prav gotovo pozabili. Za tega delavca, je bilo izdanih v letu 1934/35 po posameznih tedenskih izplačilnih polah skupaj 10.748 Din v letu 1935/36 pa 9870 Din. Seveda ti izdatki niso bili vključeni tako kot so bili porabljeni, temveč so se v letu 1934/35 zaračunali med nepričakovane izdatke, v letu 1935/36 pa na breme kredita za vzdrževanje cest.

Pojasnilo, da je omenjeni delavec res zaposlen pri škropljenju cest gotovo ne bo držalo, ker vsi vemo, da v Kranju po zimi ali pa v jesni prav gotovo ne škropimo cest. Vsaj mi se ne spominimo!

VOJASKE ZADEVE

PROSVETA

Rok za vložitev prošnje za I. in IV. pešadijsko podoficijsko šolo v Belgradu in Zagrebu je preložen do 20. aprila t. l. na kar se vsi reflektantji opozarjajo.

Rekrutni spisek za mladeniče 1916., ki pridejo na letošnji nabor, je vsakemu mladeniču tega letnika, kakor tudi njihovim sorodnikom, do 20. t. m. na vpogled v pristojnih občinah. Reklamacije se bodo vpoštevale samo do tega termina.

Založništvo Kokalj Franc, Škofja Loka je za Veliko noč izdalo izredno zanimivo knjižico z 27 slikami: „Vodič po Crngrobu.“ Je to izpopolnjena razprava o Crngrobu, ki jo je daljša prinašal „Gorenjec“. Knjiga stane samo 8 Din. Vezana v platno Din 16, čeprav ima skoraj 100 strani in mnogo krasnih slik. Dobi se v knjigarni Ilirija v Kranju, pri založniku v Škofji Loki in v Ljubljani pri Ničmanu. Toplo priporočamo lepo knjižico.

Vsem c. odjemalcem želim prav prijetne velikonočne praznike in se za nadaljno naklonjenost priporočam!

Minka Ogrizek, Kranj

na Roženvenskem klanecu, podr. na „Stari pošti“

trgovina **galanterije**, modnih pletenin lastnega izdelka, zaloge vsakovrstnih **ročnih del**, volne, svile, izvrševanje **entljanja, ažura, strojno vezenje**, montiranje blazin, zaves i. dr.

Velika izbira — priznано, dobro blago — zmerne cene — skrbna postrežba!

Lep uspeh kranjskih šahistov v Ljubljani

V nedeljo dne 5. t. m. se je vršil v Ljubljani v hotelu Metropol, bržturnir za prvenstvo dravske banovine, ki ga je priredila Slovenska šahovska zveza. Na turnirju, ki ga je vodil neumorni organizator g. prof. Bajec, je zmagal simpatični Mariborčan g. K. Konič, kateri je prejel tudi od šah. zveze diplomu ter naslov zveznega prvaka za l. 1934. Te zanimive prireditve, na kateri je sodelovalo 81 najboljših slovenskih šahistov, se je udeležilo tudi 7 igralcev Kranjskega šahovskega kluba, ki so se kar najbolje odrezali ter si priborili 5 nagrad. Darija so prejel poznani amater g. Sorli, ki je bil med prvimi nagrajenimi, nadalje gg. Singer, Pogačnik, Globočnik ter Franko. Krepko ter žilavo sta se borila tudi žand. podpor. g. Đurić ter g. faktor Uhernik, katere sta marsikateremu nasprotniku prekrila račune s tem, da sta mu diktirala šah — mat. Z ozirom na močno zasedbo turnirja ter predpisani čas od 5 do 10 sekund za premisljevanje za vsako potezo, kar zahteva od vsakega posameznega igralca mnogo rutine ter temeljitega poznanja šahovske igre, se mora reči, da so naši šahovski prvaki v polni meri izpolnili svojo dolžnost, za kar jim gre vse priznanje. Uspeh naših šahistov v ljubljanski areni jasno dokumentira, kako posrečena je bila ideja onih, ki so stavili ves svoj vpliv na to, da se je tukaj v Kranju ustanovil šahovski klub. Društvo, kateremu na čelu stoji g. dr. Megušar, je zgrajeno na zdravi podlagi ter poseduje vse lastnosti, da se kmalu razvije v eno izmed najmočnejših v Sloveniji.

F. G.

Zdravstvo

UNIČEVANJE STENIC IN RAZKUŽBA STANOVANJ

Znano je dejstvo, da še ogromna večina ljudstva ne ve, da se poleg obilglatnih desinsekcij in desinsekcij, ki jih določa čl. 10 Prilivnika o desinsekciji in desinsekciji daje čl. 22 istega pravilnika možnost tudi privatnim strankam da se poslužuje desinsekcij in desinsekcij.

Desinsekcija (razkuževanje) zoper tuberkulozo, raka, termite itd. se vršijo s formalinskim plinom, ki se razvija s pomočjo aparata. Ta plin deluje v zaprtem prostoru 3 in pol odnosno 7 ur. V tem času uniči v desinseciranem prostoru vse bolezenske klice, bodisi v zraku, bodisi v perilu ali na raznih predmetih.

Desinsekcije (uničevanje mrčesa) zoper mrčes se vršijo s strupenim cinkalijem plinom, ki predre v vsako še tako neznanat in še tako globoko razpoklino v zidu, podu ali kjerkoli in ki poleg, kar je izredno važno, mrčesu uniči tudi njega ličinke in jajčeca, tako da je desinsekcija s cinkalijem strupenim plinom edinstveni način, s katerim se mrčes in njega zalega absolutno sigurno in za vselej odpravi iz stanovanja. Poleg tega nima stranka z desinsekcijo nikakega posla. Stroški pri desinsekciji so s tem plinom sorazmerno minimalni, če pomislimo, koliko truda in denarja se porabi za nakup kemikalij (flita, lizola, raznih praškov in drugo) v svrhu vedno se ponavljajočih čiščenj zastaničenih stanovanj, ki pa so v vseh slučajih brezuspešna. Končni rezultat takih čiščenj je:

1) Denar za brezuspešno čiščenje z raznimi kemikalijami je izgubljen. 2) pohištvo in drugi

predmeti so več ali manj pokvarjeni in dostikrat je nastala škoda nenadomestljiva. 3) Najbolj porazno je pa dejstvo, da mrčes in njega zalega še živi.

Oba navedena plina niti najmanj ne kvarita nobenih predmetov.

Cene desinsekcij in desinsekcij so tako minimalne, da se jih more poslužiti vsakdo. Absolutno pozitiven uspeh je zagotovljen. Daje se tudi ako stranka želi, pismo jamstvo za pozitivni uspeh desinsekcije.

Ta način desinsekcije in desinsekcije pripočamo vsem, ki imajo v svojih stanovanjih mrčes, zlasti stenice in onim, ki svoja stanovanja oddajajo tujcem-letovničarjem, ter vsem onim, katerih svojci so umrli za tuberkulozo ali rakom, da pustijo razkužiti svoja stanovanja s formalinskim plinom ter tako obvarujejo ostale pred okužitvijo.

Desinsekcije in desinsekcije vrše v vseh primerih uradni diplomirani zdravstveni pomočniki-desinfektorji.

Prošnje za desinsekcije in desinsekcije je vlagati pri pristojnih sreskih načelnstvih in morajo biti kolekovane s kolekom za Din 5.—

Končno se pripominja, da sme vršiti desinsekcije in desinsekcije na gornji način in z navedenimi sredstvi izključno samo strokovno osebje, ki je absolviralo strokovne tečaje. Vse one osebe, ki vršijo uničevanje mrčesa obrtna se ne smejo posluževati strupenih kemikalij zato tudi nimajo nikake strokovne kvalifikacije.

Če pobrskaš po časopisih

Gospodarska sloga, ki jo v teh težkih gospodarskih časih v samoohrambo energično izvajajo na Hrvaškem, da bi dvignili cene zlasti živini, si utira pot tudi že med Srbe. Seveda jo v Srbiji kmetje prilagodujejo posebnim srbskim razmeram. Dvig cen in istočasna borba proti prekupcem je njihov program. Navdušeno so se na primer oklenili v okrajih Valjevo in Ub. Vse se vrši izven vsakega strankarskega vpliva. Tudi tam vodijo to borbo za zboljšanje gospodarskega položaja na deželi najuglednejši kmetje. Tudi pri nas moramo po začetni poti naprej. Le v slogi bomo uspeli. Ni to izmišljotina kakih mogotcev. To je pravo gibanje. Zdravo in potrebno gibanje, ki je na Hrvaškem že blagoslovljeno s krvjo: V borbi s prekupcem je kot žrtev padel dober kmet, ki ni mogel več gledati izžemanja in odiranja od strani prekupcev.

V sremski Posavini se starši trudijo, da v teh časih čim bolje oblečejo svoje otroke. Kar tekmujejo menda, čigav bo nosil lepšo obleko. V pretirani brigi za zunanost pa pozabljajo na izobrazbo. Otroci ne bero ne knjig ne časopisov. Danes po končani ljudski šoli še znajo brati. Čez 20 let pa jih bo treba priti med analfabete, tako težijo resni ljudje. Vprašajmo se, če tudi pri nas ponekod ne padamo v ta materializem. Branje knjig in časopisov mora biti nujna hrana človeku, kdor hoče naprej. Mohorjeva družba vrši odlično nalogo med Slovenci. Katoliškim časopisom je treba na široko odpreti domača vrata. Za dobro knjigo ne sme biti nikdar denarja škoda.

Stara vrba vzbuja veliko pozornost pri vseh turistih v Srednji Franciji. Z mahoma je obrasla, iz njenega osrčja pa je pognala črešnja. Njeno deblo, je visoko že več metrov. Na vejicah pa se blesti sveže belo cvetje. Kako jo bodo šele občudovali, ko bo drevo polno rdečih črešenj. — V Nemčiji pa rastejo šmarnice kot človek velike. Vonj imajo tako močen, da morajo vrtnarji rabiti posebne plinske maske, da z njimi vdihavajo sveži zrak, ko delajo med njimi. Čudna igra prirode!

Napredek kdaj se boš ustavil? V nekaterih rudarskih revirih severne Francije je pod zemljo toliko rovov in votlin, da so nekatera stanovanjska poslopja v resni nevarnosti, da se podro in zrušijo. In tehnika je prišla na

pomoč. Te dni so odrezali enonadstropno zidano hišo da jo bodo dvignili od tal dober meter visoko. Na vsak ogel so pritrili dvigalo na vijak. Delali so 48 ur brez prestanka in hišo so dvignili 80 cm. Do nedelje bo poslopje dvignjeno, če bo šlo po sreči. Posel je nevarno delo, vodi ga poseben inženir, ki daje delavcem navodila in povelja s pomočjo zvočnika.

Med najkrajše zakone po državah spada zakon, ki ga je koncem marca objavil francoski Uradni list. Ima namreč samo en člen. Po njem so pomiloščne vsi advokate in jim oproščene disciplinarne kazni, ki so jim bile izrečene radi dejanj, izvršenih pred 8. januarjem 1936, če pogreški ne tangirajo njihove časti ali njihovega poštenja. Advokatska zbornica v Parizu se je takoj poslužila tega zakona in ga porabila v prid pariškemu odvetniku Georgesu Desbonsu, ki so ga ponovno vpisali med svoje člane.

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnolom ROJS KARL - ROGATEC

Prva največja urarska in draguljarska trgovina s podružnico na Gorenjskem

Predno si kaj nakupite, ogledajte mojo veliko zalogo in pričali se boste, da dobite najceneje, najsolidnejše in po tovarniških cenah le pri trvdki

I. LEVIČNIK - urar KRAJ - JESENICE Kupujem staro zlato in srebro!

Vesele velikonočne praznike želijo:

in se najtopleje priporoča

Anton Belhar
mesar in prekajevalec
TRZIC
RUDOLF IN IVANA FEMC
gostilna pri „LUZARJU“ želi vsem
cenj. gostom vesele praznike in se
priporoča
TRZIC

MARIJA KOVAČ
specerija in koloniale
TRZIC

in se priporoča
ANTON ŠKRJANC
zidarski mojster
ZIGANJA VAS — GOLNIK

svojim odjemalcem
JOŽE SITAR
strojno mizarstvo — Stavbe — Sobne
opreme — Rakve
KRIZE

Anton Vreček

špecerijska trgovina

poleg pekarnice Bučar

in se priporoča za cenj. obisk.

vsem svojim članom in odjemalcem

**USNJARSKA IN ČEVLJARSKA
ZADRUGA**
„RUNO“

r. z. z. o. z.

TRZIC

ANTON JEŠE
trgovina s čevlji
Točna postrežba. Cene nizke.
TRZIC

D. FRANKO
bogata izbira manufakture
TRZIC

in se priporoča
JANKO RIBNIKAR
gostilna pri „BADU“
SENIČNO — KRIZE

AHACIĆ FRANC
trgovac
SENIČNO 6 — KRIZE

JANKO PERČIČ
čevljar

RUPA 30 pri KRANJU

ter se priporoča za nadaljno naklo-
njenost. — Izdelujem lahke in tr-
pežne letne sandale, opanke itd.

AVTOPODJETJE

Vladimir Pernuš

TRZIC

MIHAEL GODNOV
brivski in frizerski salon
TRZIC

Brivski in frizerski salon
„ANGELI“ — **JOSIP PETRIČ**
TRZIC

vsem svojim cenjenim odjemalcem
in poslovnim prijateljem

Franc Bajželj

preje

Franc Majdič

KRANJ, Cesta na Golnik 1

cenjenim odjemalcem širom
Gorenjske

ALBIN JAZBEC

KRANJ

v hiši g. V BEDENKA, živinozdrav.
Največja trgovina z izgotovljenimi
oblekami na Gorenjskem. — Velika
zaloga raznovrstnega blaga, klobu-
kov, srajc, kravati itd.
in se priporoča za vsa slikarska in
pleskarska dela
JEZEK MARJAN
TRZIC

in se priporoča
JANKO DOLZAN
gostilna
GOLNIK

Fotograf JUG - Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Vseh vrst fotografije kakor tudi
povečave slik v barvah Vam naj-
lepše in najcenejše izvršim. — Že
za 25.— Din dobite štiri lepe
fotografije.

cenjenim obiskovalcem gostilne pri
„MATICKU“

Ivanka in Nace Kokalj

KRANJ

ter se priporoča za cenjeni obisk.
Toči se vedno pristna najboljša šta-
jerska in dolenska vina.

vsem pasažirjem avtopodjetje

J. Goričan

TRZIC

Za veliko noč

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem mnogo pirhov

„Merkur“
P. Majdič
trgovina z železnino

Vesele velikonočne praznike želimo vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se
toplo priporočamo za nadaljno naklonjenost

LOGAR & KALAN, nasl. Srečko Vidmar

manufakturna zaloga

KRANJ

Priznana najnižje cene - - - najboljše blago!

Stalna zaloga:

stavbenega okovja,
strešne opeke, Bohn'
strešne lepenke,
betonskega železa,
žičnikov, žice, trsja,
cementa, barv suhih
in oljnatih, lakov
ter čopičev pri

Kovini-Kranj

Vesele in blagoslovljene
velikonočne praznike
želi vsem svojim poslovnim
prijateljem

**Tiskarna in knjigoveznica
Tiskovnega društva v Kranju**

VINA

iz Centralne vinarne v Ljubljani, Fran-
kopanska ulica 11, bodo zadovoljila Va-
še pive najbolj!

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se
plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to
stroko spadajoča dela vam nudi naj-
ceneje ter se priporoča Viktor Toneje
tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

**Važno! Modroce! Otomane, spalne di-
vane itd. izvršuje solidno in po niz-
ki ceni Bernard Maks, tapetnik, po-
leg Stare pošte, Kranj.**

Iščem stanovanje z dvema sobama v bližini
rožnoveškega klanca za 15. maj. Ponudbe
na upravo lista pod „Lepo stanovanje“

Predno si kupite dežnik za pomlad oglejte si
veliko izbiro vseh vrst modernih dežnikov
lastnega izdelka

**PRI DEŽNIKARJU
Jenko Alojziju**
KRANJ

Sprejemam popravila in preobleke vseh vrst
po najnižjih cenah.

**POZOR! Vsa kolarska dela izdeluje iz
najboljše, suhega jesenovega lesa
strokovnjako, trajno in poceni.**
Dolenc Jože, kolar
STRAZIŠČE pri KRANJU,
Gasilska ul. 122 poleg Gasilskega doma.
Kupim vsako množino samo prvovr-
stnega jesenovega lesa.

Prodajam globok otroški voziček, dobro ohr-
njen. Naslov v upravi.

Odda se lokal v Kranju, Prešernova ul. št. 18
v Pučnikovi hiši s 1. avgustom 1936. Ponud-
be na Pučnik, Ljubljana, Selenburgova ul. 1.

Staro medenino, baker in aluminij kupuje po
najvišji dnevni ceni „Kovina“ — Kranj.

Prodajam večjo množino stavbenega lesa Mali
Janez, Letence št. 3.

Prodajam se eno letni zlati fazan. M. Lužar, Blei-
weisova ul. 13. — Kranj.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Hinko Podjavoršek

KRANJ, nova modna trgovina pri
farni cerkvi.

Lovsko puško trocevko ročno izdelano iz špe-
cialnega jekla ugodno prodam. Miroslav
Hanzlowsky, Pristava p. Krize.

Hranilno knjižico kranjske Ljudske posojilni-
ce prodam ugodno. Naslov v upravi.

**Motorno kolo s prikolico, firme Harley. Da-
vidson, 1200 kub. dobro ohranjeno se ugod-
no prodaj. Informacije daje F. Rozman meh.
delavnica — Kranj.**
**Takoj oddam stanovanje v Kranju z dvema
ali trem sobama, s kopalnico in vrtom v na-
jem. — Istotam se prodajo suhi trami za
strešni stol oz. stavbo in 1000 kom. strešne
opeke (folc). Poizve se v upravi.**

DRAŽBA

polovico trgovske hiše in zemljišča. Dne 15.
aprila 1936 ob 9. uri dopoldan se vrši pri sres-
kem sodišču v Kranju soba št. 7 prisilna draž-
ba polovice zemljišč v Smledniku, h kateremu
spada lepa velika hiša, v kateri se nahaja tr-
govina in gostilna ter poleg tega nekaj sob
za tuje, nadalje 7 njiv, 3 gozdovi in 1 trav-
nik. Najnižji ponudek za to polovico zemljišča
znaša 32.300 Din ter bi bilo možno plačati del
te kupnine v dogovoru z glavnim upnikom
tudi s hranilnimi knjižicami Mestne hranilnice
v Kranju. Pojasnila daje pisarna dr. Igo Silar-
ja, odvetnika v Kranju.

DRAŽBA STANOVANJSKE HIŠE!

Dne 25. aprila 1936 ob pol 11. uri dopoldne
se vrši pri sreskem sodišču v Radovljici soba
št. 33 prisilna dražba hiše z vrtom v Predtrgu
pri Radovljici, za katero najmanjši ponudek
znaša 21.717.— Din. Pojasnila daje pisarna dr.
Igo Silarja, odvetnika v Kranju.

Velika izbira klobukov

Kje? V novi trgovini pri farni cerkvi
Hinko Podjavoršek, Kranj

Vesele praznike želi vsem cenjenim odjemalcem

JANKO RANT, KRANJ

trgovina kolonijalne in špecerijske
robe. Zaloga špirta, raznega žganja
ter vseh vrst mineralne vode.

Točna postrežba. Cene nizke.

Žima za žimnice vseh vrst
po najnižjih dnevnih cenah
vedno na zalogi
samo pri tvrdki

J. KNIFIC

tovarna za žimo

Stražišče pri Kranju

Telefon interurban 2

Vzorci se pošiljajo na zahtevo franko in gratis.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

KMETIJSKA OKRAJNA ZADRUGA REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO KRANJ — ŠKOFJA LOKA

Največja vnovčevalna zadruga na Gorenjskem!

Kupuje od svojih članov krompir, fižol in vse poljske pridelke po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja svojim članom umetna gnojila, cement, koruzo, semena, krmila, moko, motorje in vse špecerijsko blago po najnižjih cenah.

Kmetovalci, bodite člani te zadruge!

Naznanilo !

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil ključavničarsko delavnico v svojo hišo na Vidovdansko cesto št. 11. (poleg gimnazije), kjer imam že več let trgovino s kolesi, šivalnimi stroji, otroškimi vozički itd. — Zahvaljujem se vsem svojim cenjenim odjemalcem za naklonjenost in se tudi nadalje najtopleje priporočam. Zagotavljam, da se bom potrudil v vsem postreči cenj. odjemalcem v ceni in blagu. — Najtopleje se priporočam vsem za izdelavo štedilnikov, balkonskih in stopniških ograj. Izvršujem popravila vseh vrst kmetijskih strojev. — Nadalje izvršujem razno struženje kovin, avtogenično varenje in vsa v to stroko spadajoča dela.

Bitenc Ivan

splošno ključavničarstvo, trg. koles i.t.d.
KRANJ, Vidovdanska c. 11.
(poleg gimnazije)

OPOZORILO

Ker prodajajo nekateri tukajšnji in okoliški trgovci tuje izdelke za najine, opozarjava vse cenjene odjemalce, da ima točasno na zalogi najine izdelke, z znamko „Jovena“ edinole tv. A. Markelj in Sin, Tržič.

BRATA VERBIČ

TOVARNA USNJA

TRŽIČ

Vsak zaveden Slovenec zavaruje edinole pri naši domači

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

požar, vlom, steklo, zvonove, jamstvo, nezgode, življenje in v „**KARITAS**“-oddelku posmrtnino, doto in starostno preskrbo.

Centrala: V Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 19
Lastna palača. - Telefon 25-21 in 25-22.

Podružnica: V Celju, palača Ljudske posojilnice.

Glavno zastopstvo: V Mariboru, Loška 10
V Novem mestu, Munda Josip.

Krajevni zastopniki v vseh farah!

pomlad

35.

3222-44800

Od br. 20-23 Din 39,-
Od br. 24-28 " 45,-

49.

5841-64805

Od br. 27-30 Din 59,-
Od br. 30-33 " 69,-

59.

6622-44709

Od br. 30-33 Din 69,-
Od br. 34-38 " 79,-

59.

2967-44800

129.

1627-64748

149.

1637-44742

149.

1557-64779

Rata